

5 maart 2024

Betreft: Voortgang aanpak getij Grevelingen

Geachte Raads- en Statenleden,

In september 2023 hebben wij u voor het laatst bericht over het project Getij Grevelingen. Aanleiding was de nieuwe berekening voor het maken van een doorlaat in de Brouwersdam waaruit blijkt dat de aanlegkosten van een doorlaatmiddel met een getijslag van 40 cm met ca € 860 miljoen euro het beschikbare budget met factor 5 overschrijdt.

De regiopartners hebben aan het rijk gevraagd hoe men met deze situatie om wil gaan.

Het uitgangspunt voor die vraag is: Begrip voor het feit dat de kosten te hoog zijn om nu zonder meer door te gaan met de planuitwerking, maar anderzijds te belangrijk om niets te doen!

Nieuw kabinet

In gesprek met de betrokken departementen bleek dat het rijk dit uitgangspunt deelt.

Om de belangen van de regio echter nog eens te onderstrepen én om de demissionaire bewindslieden te enthousiasmeren om dit onderwerp niet van de haak te laten vallen tijdens de formatie hebben de gezamenlijke colleges via een brief een oproep gedaan aan het rijk. Deze brief treft u als bijlage aan.

Het commitment voor een ingreep om ten minste ecologische verbetering te realiseren is onverminderd aanwezig.

Kanteling in transitie-denken

Eerder hebben we al bericht dat het rijk de ontwikkeling van getijdenenergie niet meer integraal mee neemt naar de planuitwerkingsfase. Bij een vervolg van het project getij Grevelingen zal wel gekeken worden naar mogelijkheden voor getijdenenergie op beperkte schaal.

Voor de regio is juist de getijdenenergie als integraal onderdeel van het project een belangrijk nevendoeel geweest, vanwege het innovatieve karakter, de internationale uitstraling, de geprognoseerde voorspelbare netto energieopbrengst voor circa 17.000 huishoudens.

Wij constateren dat het rijk, gedreven door de ambitie om de klimaatdoelen uit het Parijs-akkoord te halen, haar energie richt vooral richt op productie. Hierdoor zijn de middelen de laatste jaren vooral ingezet op de ontwikkeling van grootschalige windenergie op zee en de uitbreiding van het areaal zon PV.

In de loop van de tijd is er veel veranderd op de energiemarkt. Dit is bij uitstek het moment waarop de transitie naar duurzaam opnieuw aandacht verdient. De technieken zoals grootschalig opwekken van getijdenenergie krijgen in dit tijdsgewricht wereldwijd opnieuw aandacht vanwege hun mens en milieuvriendelijke karakter, onafhankelijkheid van weer en wind, en een langjarige voorspelbaarheid.

Zoet waterbeschikbaarheid

Een onderwerp dat steeds belangrijker is geworden is de beschikbaarheid van voldoende zoetwater op de Zeeuwse- en Zuid-Hollandse eilanden. Bij alle ontwikkelingen in de Delta, ook die op de Grevelingen, is het een nadrukkelijke wens van de betrokken colleges om naar de beschikbaarheid van zoetwater te kijken.

Met het rijk is afgesproken om dit op de juiste tafel te agenderen.

Het college van Zeeland wil, in dat kader, een nader onderzoek naar de verzoetingsmogelijkheden van de Grevelingen laten uitvoeren. Aan het rijk wordt daarbij gevraagd om open te staan voor dat onderzoek en de eventuele resultaten. De provincie Zeeland bekijkt hoe ze dit oppakt en is zich ervan bewust dat een zoet Grevelingen een geheel ander natuurbeeld oplevert en dat er voor de opwekking van duurzame energie naar andere technieken dan getijdenenergie moet worden gekeken.

Werkbezoek

De colleges van samenwerkende regio partijen realiseren zich dat u als raads- of statenlid niet dagelijks in de Delta kunt zijn en bieden dan ook graag aan om namens de vier bestuursorganen een werkbezoek aan dit gebied voor te bereiden. Hierbij kan dan tenminste de ideevorming van de afgelopen jaren over de ontwikkelingen op de Brouwersdam van levend beeld kunnen worden voorzien. Wij zullen hiertoe in overleg treden met de griffies.

Historie van het project getij Grevelingen

De doorlooptijd van het project getij Grevelingen is door verschillende periodes van stilstand lang. Hierdoor kent ook de informatievoorziening aan raden en staten inmiddels een stevig dossier. Brieven over de voortgang zoals deze zouden onwenselijk lang worden als die iedere keer de historie van het gehele traject omvatten. Omwille daarvan verwijzen wij naar de eerdere brieven die u hierover heeft ontvangen. Tezamen vormen zij een compleet beeld van het historisch verloop.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Daniël Joppe,
Waarnemend wethouder water, gemeente Schouwen-Duiveland

Henk van Putten
Wethouder economische samenwerking, gemeente Goeree-Overflakkee

Arno Vael
Gedeputeerde Water, provincie Zeeland

Berend Potjer
Gedeputeerde energietransitie en natuur, provincie Zuid-Holland

Jeannette Baljeu
Gedeputeerde water, provincie Zuid-Holland

Bijlage oproepbrief feb 24